Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

22. února 2022*

„Řízení o předběžné otázce – Společná azylová politika – Společná řízení pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany – Směrnice 2013/32/EU – Článek 33 odst. 2 písm. a) – Nepřípustnost žádosti o mezinárodní ochranu podané v členském státě státním příslušníkem třetí země, kterému bylo přiznáno postavení uprchlíka v jiném členském státě, zatímco nezletilé dítě tohoto státního příslušníka, požívající doplňkové ochrany, pobývá v prvním členském státě – Listina základních práv Evropské unie – Článek 7 – Právo na respektování rodinného života – Článek 24 – Nejvlastnější zájem dítěte – Neexistence porušení článků 7 a 24 Listiny základních práv z důvodu nepřípustnosti žádosti o mezinárodní ochranu – Směrnice 2011/95/EU – Článek 23 odst. 2 – Povinnost členských států zajistit zachování celistvosti rodiny osob požívajících mezinárodní ochrany“

Ve věci C-483/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Státní rada, Belgie) ze dne 30. června 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 29. září 2020, v řízení

**XXXX**

proti

**Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides,**

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Arabadžev, A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, S. Rodin, I. Jarukaitis a J. Passer (zpravodaj), předsedové senátů, J.-C. Bonichot, M. Safjan, F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra, L. S. Rossi a A. Kumin, soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za belgickou vládu M. Jacobs, M. Van Regemorter a C. Pochet, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: francouzština.

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi A. Azéma a L. Grønfeldt, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 30. září 2021,

vydává tento

## Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 18 a 24 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), článků 2, 20, 23 a 31 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (Úř. věst. 2011, L 337, s. 9), jakož i čl. 25 odst. 6 a čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi XXXX a Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Generální komisař pro uprchlíky a osoby bez státní příslušnosti, Belgie, dále jen „CGRA“) ve věci odmítnutí žádosti o mezinárodní ochranu podané v Belgii.

### Právní rámec

#### *Mezinárodní právo*

3 Článek 1 oddíl A odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, podepsané v Ženevě dne 28. července 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, sv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)], ve znění Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, který byl uzavřen v New Yorku dne 31. ledna 1967 (dále jen „Ženevská úmluva“), stanoví:

„Pro účely této [Ženevské] úmluvy pojem ‚uprchlík‘ se vztahuje na kteroukoliv osobu, jež:

[…]

2. […] se nachází mimo svou vlast [zemi svého státního občanství] a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout nebo, vzhledem ke shora uvedeným obavám, odmítá ochranu své vlasti [země svého státního občanství]; totéž platí pro osobu bez státní příslušnosti, která se nachází mimo zemi svého dosavadního pobytu následkem shora zmíněných událostí a vzhledem ke shora uvedeným obavám se tam nechce nebo nemůže vrátit.

V případě osoby mající několik státních občanství, pojem ‚země jeho [jejího] státního občanství‘ se týká všech zemí, jejichž je státním občanem; žádná osoba však nebude považována za zbavenou ochrany země své příslušnosti, pokud se bez závažného důvodu založeného na oprávněných obavách vzdala ochrany jedné ze zemí svého státního občanství.“

## *Unijní právo*

*Směrnice 2011/95*

4 Body 8, 9, 12, 18 a 39 odůvodnění směrnice 2011/95 uvádějí:

„(8) V Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu, přijatém ve dnech 15. a 16. října 2008, Evropská rada konstatovala, že stále přetrvávají značné rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o poskytování ochrany a o její formy, a vyzvala k přijetí nových iniciativ pro dokončení zavedení společného evropského azylového systému, které je stanoveno v Haagském programu, čímž bude zaručena vyšší úroveň ochrany.

(9) Ve Stockholmském programu Evropská rada potvrdila svůj závazek dostát cíli, jímž je vytvořit v souladu s článkem 78 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen ‚Smlouva o fungování EU‘) nejpozději do roku 2012 společný prostor ochrany a solidarity založený na společném azylovém řízení a jednotném statusu osob, jimž byla poskytnuta mezinárodní ochrana.

[…]

(12) Hlavním cílem této směrnice je na jedné straně zajistit, aby členské státy používaly společná kritéria pro zjišťování totožnosti osob, které mezinárodní ochranu skutečně potřebují, a na druhé straně zajistit minimální úroveň výhod poskytovaných uvedeným osobám ve všech členských státech.

[…]

(18) Při provádění této směrnice by se členské státy měly v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech dítěte z roku 1989 řídit především zásadou ‚nejlepších zájmů dítěte‘. Při posuzování nejlepších zájmů dítěte by členské státy měly zejména náležitě zohledňovat zásadu celistvosti rodiny, blaho a sociální vývoj nezletilé osoby, otázky bezpečnosti a ochrany a přání nezletilé osoby s přihlédnutím k jejímu věku a vyspělosti.

[…]

(39) V reakci na výzvu vyslovenou Stockholmským programem ke stanovení jednotného statusu pro uprchlíky nebo osoby mající nárok na doplňkovou ochranu a s výjimkou nutných a objektivně odůvodněných případů by osobám, které mají nárok na status doplňkové ochrany, měla být udělena stejná práva a výhody, jaké podle této směrnice náleží uprchlíkům, a měly by se na ně vztahovat stejné podmínky způsobilosti.“

5 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí

[…]

j) ‚rodinnými příslušníky‘ tito členové rodiny osoby požívající mezinárodní ochrany, kteří se zdržují v souvislosti se žádostí o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě, pokud tato rodina existovala již v zemi původu:

– manžel nebo manželka osoby požívající mezinárodní ochrany anebo její nesezdaný partner či partnerka, se kterým žije v trvalém vztahu, pokud se k nesezdaným párům v právních předpisech nebo praxi členského státu přistupuje podle jeho právních předpisů platných pro státní příslušníky třetích zemí podobně jako k párům sezdaným,

– nezletilé děti párů uvedených v první odrážce nebo osoby požívající mezinárodní ochrany, pokud jsou svobodné, bez ohledu na to, zda se jedná o děti manželské, nemanželské nebo osvojené ve smyslu vnitrostátního práva,

– otec, matka nebo jiný dospělý, jenž podle práva nebo praxe dotyčného členského státu odpovídá za osobu požívající mezinárodní ochrany, pokud je tato osoba nezletilá a svobodná;

[…]“

6 Kapitola VII směrnice 2011/95, nadepsaná „Obsah mezinárodní ochrany“, obsahuje články 20 až 35.

7 Článek 20 této směrnice, nadepsaný „Obecná pravidla“, v odstavci 5 stanoví:

„Při provádění ustanovení této kapitoly týkajících se nezletilých osob se členské státy řídí především nejlepšími zájmy dítěte.“

8 Článek 23 uvedené směrnice, nadepsaný „Zachování celistvosti rodiny“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby mohla být zachována celistvost rodiny.

2. Členské státy zajistí, aby rodinní příslušníci osoby požívající mezinárodní ochrany, kteří sami nesplňují podmínky pro získání takové ochrany, měli nárok na výhody uvedené v článcích 24 až 35, podle vnitrostátních postupů, a pokud je to slučitelné s osobním právním postavením rodinného příslušníka.

3. Odstavce 1 a 2 nejsou použitelné, pokud rodinný příslušník je nebo by byl vyloučen z mezinárodní ochrany na základě kapitol III a V.

4. Bez ohledu na odstavce 1 a 2 mohou členské státy odmítnout, omezit nebo odejmout výhody, které jsou v nich uvedené, z důvodů bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku.

5. Členské státy mohou rozhodnout, že tento článek se vztahuje rovněž na jiné blízké příbuzné, kteří žili společně jako součást dané rodiny v době, kdy opouštěli zemi původu, a kteří byli v té době plně nebo z velké části závislí na osobě požívající mezinárodní ochrany.“

*Směrnice 2013/32*

9 Bod 43 odůvodnění směrnice 2013/32 zní:

„Členské státy by měly všechny žádosti zhodnotit po věcné stránce, to jest posoudit, zda dotyčný žadatel může být uznán za osobu způsobilou pro mezinárodní ochranu podle směrnice 2011/95/EU, pokud tato směrnice nestanoví jinak, zejména v případech, kdy lze důvodně předpokládat, že posouzení provede nebo dostatečnou ochranu poskytne jiná země. Členské státy by zejména neměly mít povinnost hodnotit věcnou stránku žádosti o mezinárodní ochranu, pokud první země azylu přiznala žadateli postavení uprchlíka nebo mu poskytla jinou dostatečnou ochranu a žadatel bude touto zemí převzat zpět.“

10 Článek 33 této směrnice, nadepsaný „Nepřípustné žádosti“, stanoví:

„1. Kromě případů, kdy se žádost neposuzuje podle nařízení [Evropského parlamentu a Rady] (EU) č. 604/2013 [ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31)], nemusí členské státy posuzovat, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání nároku na mezinárodní ochranu podle směrnice 2011/95/EU, považuje-li se žádost podle tohoto článku za nepřípustnou.

2. Členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou, pouze pokud:

a) mezinárodní ochranu přiznal jiný členský stát;

[…]“

***Belgické právo***

11 Článek 57/6 odst. 3 první pododstavec loi sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers (zákon o vstupu na území, pobytu, usazování a vyhošťování cizinců) ze dne 15. prosince 1980 (*Moniteur belge* ze dne 31. prosince 1980, s. 14584), který provádí čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, zní takto:

„[CGRA] může prohlásit žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou, pokud:

[…]

3° žadateli již byla přiznána mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie;

[…]“

**Skutkové okolnosti sporu v původním řízení a předběžná otázka**

12 Navrhovatel v původním řízení se poté, co dne 1. prosince 2015 získal postavení uprchlíka v Rakousku, přemístil na začátku roku 2016 do Belgie, kam následoval své dvě dcery, z nichž jedna byla nezletilá. Dne 14. prosince 2016 byl těmto dcerám v Belgii přiznán status doplňkové ochrany. Belgický stát uznal rodičovskou odpovědnost navrhovatele v původním řízení vůči nezletilému dítěti, ale dotyčný nemá právo pobytu v tomto státě.

13 Dne 14. června 2018 podal navrhovatel v původním řízení v Belgii žádost o mezinárodní ochranu. Dne 11. února 2019 odmítl CGRA tuto žádost jako nepřípustnou na základě čl. 57/6 odst. 3 prvního pododstavce bodu 3 zákona ze dne 15. prosince 1980 o vstupu na území, pobytu, usazení a vyhošťování cizinců z důvodu, že dotyčnému již byla přiznána mezinárodní ochrana jiným členským státem.

14 Rozsudkem ze dne 8. května 2019 Conseil du contentieux des étrangers (Rada pro sporné záležitosti cizinců, Belgie) zamítla žalobu podanou navrhovatelem v původním řízení proti tomuto rozhodnutí.

15 Dne 21. května 2019 podal navrhovatel v původním řízení proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek k předkládajícímu soudu. Poukazuje na to, že dodržení zásad zachování celistvosti rodiny a respektování nejlepších zájmů dítěte brání tomu, aby za okolností daného případu mohl Belgický stát využít možnosti prohlásit jeho žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou. Upřesňuje, že okolnost, že mu bylo v jiném členském státě přiznáno postavení uprchlíka, nebrání tomu, aby se mohl proti uvedenému rozhodnutí dovolávat zásady zachování celistvosti rodiny, jelikož toto postavení jej neopravňuje žít s jeho nezletilým dítětem v členském státě, kde toto dítě získalo doplňkovou ochranu.

16 Podle CGRA se zásada zachování celistvosti rodiny v projednávaném případě neuplatní, neboť navrhovatel v původním řízení není zbaven ochrany a jeho dcery také ne. Kromě toho samotný nejlepší zájem dítěte nemůže odůvodnit přípustnost žádosti o ochranu.

17 Předkládající soud si klade otázku, zda za okolností, za jakých jsou uplatňovány zásady zachování celistvosti rodiny a nejlepších zájmů dítěte, musí být unijní právo vykládáno v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát využil možnosti prohlásit žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou podle čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32.

18 Za těchto podmínek se Conseil d’État (Státní rada, Belgie) rozhodla přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání [unijní právo], zejména články 18 a 24 [Listiny], články 2, 20, 23 a 31 směrnice [2011/95] a čl. 25 odst. 6 směrnice [2013/32] tomu, aby členský stát při uplatnění svého oprávnění podle čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice [2013/32] odmítl žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou z důvodu, že ochrana již byla poskytnuta jiným členským státem, pokud je žadatelem otec nezletilého dítěte bez doprovodu požívajícího ochrany v prvním členském státě, který je jediným přítomným rodičem tvořícím jádro rodiny, jenž s tímto dítětem žije a jehož rodičovská odpovědnost vůči dotyčnému dítěti byla uvedeným členským státem uznána? Nevyžadují naopak zásady zachování celistvosti rodiny a respektování nejlepšího zájmu dítěte, aby byla tomuto rodiči přiznána ochrana státem, ve kterém získalo ochranu jeho dítě?“

## Řízení před Soudním dvorem

19 Dopisem ze dne 10. prosince 2020 belgická vláda informovala Soudní dvůr o tom, že navrhovatel v původním řízení podal dne 4. listopadu 2020 novou žádost o mezinárodní ochranu, a sdělila mu své pochybnosti o relevanci pokračování řízení o předběžné otázce za těchto okolností.

20 V návaznosti na tuto informaci kancelář Soudního dvora dopisem ze dne 20. ledna 2021 požádala předkládající soud o vyjádření v tomto ohledu.

21 Dopisem ze dne 11. února 2021 předkládající soud informoval Soudní dvůr, že si přeje, aby řízení o předběžné otázce pokračovalo.

## K předběžné otázce

22 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 ve světle článku 7 a čl. 24 odst. 2 Listiny vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát využil možnosti, kterou mu dává toto ustanovení, odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou z důvodu, že žadateli již bylo přiznáno postavení uprchlíka jiným členským státem, pokud je žadatelem otec nezletilého dítěte bez doprovodu požívajícího doplňkové ochrany v prvním členském státě, který je jediným přítomným rodičem tvořícím jádro rodiny, jenž s tímto nezletilým dítětem žije a jehož rodičovská odpovědnost vůči tomuto dítěti byla uvedeným členským státem uznána.

23 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 33 odst. 1 směrnice 2013/32, kromě případů, kdy se žádost neposuzuje podle nařízení č. 604/2013, nemusí členské státy posuzovat, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání nároku na mezinárodní ochranu podle směrnice 2011/95, považuje-li se žádost podle tohoto článku za nepřípustnou. Článek 33 odst. 2 směrnice 2013/32 taxativně vyjmenovává situace, kdy členské státy mohou považovat žádost o mezinárodní ochranu za nepřípustnou [rozsudek ze dne 19. března 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, bod 29 a citovaná judikatura]. Mezi tyto situace patří situace uvedená v bodě a) tohoto ustanovení, kdy mezinárodní ochranu již přiznal jiný členský stát.

24 Ze samotného znění čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 tedy vyplývá, že členské státy nemají povinnost ověřovat, zda žadatel splňuje podmínky pro přiznání nároku na mezinárodní ochranu podle směrnice 2011/95, pokud je taková ochrana již zajištěna v jiném členském státě.

25 Tento výklad ostatně odpovídá účelu čl. 33 odst. 2 směrnice 2013/32, který spočívá, jak již konstatoval Soudní dvůr, ve zmírnění povinnosti členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu vymezením případů, v nichž je taková žádost považována za nepřípustnou [rozsudek ze dne 19. března 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, bod 30 a citovaná judikatura].

26 Předkládající soud si nicméně klade otázku, zda případně existují výjimky z možnosti, dané členským státům na základě tohoto ustanovení, neověřovat, zda žadatel splňuje podmínky požadované pro přiznání nároku na mezinárodní ochranu, přičemž tyto výjimky by mohly být v podstatě odůvodněny právem na respektování rodinného života a nezbytným zohledněním nejvlastnějšího zájmu dítěte, zakotvenými v článku 7 a čl. 24 odst. 2 Listiny.

27 V tomto ohledu je třeba na prvním místě připomenout, že unijní právo je založeno na základním předpokladu, že každý členský stát sdílí se všemi ostatními členskými státy řadu společných hodnot, na nichž je Unie založena, jak je uvedeno v článku 2 SEU, a uznává, že s ním ostatní členské státy tyto hodnoty sdílejí. Tento předpoklad znamená a zároveň odůvodňuje existenci vzájemné důvěry členských států v uznání těchto hodnot, a tedy i v dodržování unijního práva, které tyto hodnoty uplatňuje, jakož i ve skutečnost, že jejich vnitrostátní právní řády jsou způsobilé zajistit rovnocennou a účinnou ochranu základních práv uznaných Listinou zejména v jejích článcích 1 a 4, jež zakotvují jednu ze základních hodnot Unie a jejích členských států (rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 83 a citovaná judikatura), a sice lidskou důstojnost, která zahrnuje mimo jiné zákaz nelidského či ponižujícího zacházení.

28 Zásada vzájemné důvěry mezi členskými státy má v unijním právu zásadní význam, zejména pokud jde o prostor svobody, bezpečnosti a práva, který Unie tvoří, přičemž zajišťuje, v souladu s čl. 67 odst. 2 SFEU, že na vnitřních hranicích neprobíhá kontrola osob, a rozvíjí společnou politiku v oblasti azylu, přistěhovalectví a ochrany vnějších hranic, která je založena na solidaritě mezi členskými státy a je spravedlivá vůči státním příslušníkům třetích zemí. Zásada vzájemné důvěry ukládá v této oblasti každému členskému státu, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která toto právo uznává (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 84 a citovaná judikatura).

29 V rámci společného evropského azylového systému je tudíž třeba předpokládat, že zacházení s žadateli o mezinárodní ochranu je v každém členském státě v souladu s požadavky Listiny, Ženevské úmluvy, jakož i Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950. To platí zejména při použití čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, který je v rámci společného azylového řízení stanoveného uvedenou směrnicí výrazem zásady vzájemné důvěry (rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 85 a citovaná judikatura).

30 Nelze nicméně vyloučit, že tento systém v praxi narazí v určitém členském státě na závažné funkční problémy, vyvolávající vážnou hrozbu, že žadatelé o mezinárodní ochranu budou v tomto členském státě vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 86 a citovaná judikatura).

31 Z bodů 29 a 30 tohoto rozsudku vyplývá, že orgány členského státu nemohou využít možnosti, kterou jim poskytuje čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, pokud na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem dospějí k závěru, že v členském státě, ve kterém státní příslušník třetí země již požívá mezinárodní ochrany, existují systémové či celoplošné nedostatky nebo nedostatky týkající se určitých skupin osob a vzhledem k těmto nedostatkům jsou dány skutečné a prokázané důvody domnívat se, že tomuto státnímu příslušníkovi hrozí skutečné nebezpečí, že tam bude vystaven nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. března 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, body 85 až 90, a ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 92).

32 Článek 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 naopak nebrání členskému státu v tom, aby využil možnosti poskytované tímto ustanovením a odmítl žádost o přiznání postavení uprchlíka jako nepřípustnou z důvodu, že jiný členský stát již přiznal žadateli mezinárodní ochranu, pokud předvídatelné životní podmínky tohoto žadatele jakožto osoby požívající mezinárodní ochrany v tomto jiném členském státě ho nevystaví vážné hrozbě, že bude podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu článku 4 Listiny. Okolnost, že osobám požívajícím takové ochrany nejsou v uvedeném členském státě poskytovány žádné dávky k zabezpečení existenčních potřeb, případně jim jsou v porovnání s jinými členskými státy poskytovány jen ve značně menším rozsahu, ale není s nimi přitom zacházeno jinak než se státními příslušníky dotčeného členského státu, neumožňuje konstatovat porušení tohoto článku 4, ledaže by se žadatel vzhledem ke své zvláštní zranitelnosti a nezávisle na své vůli a osobní volbě ocitl v situaci krajní hmotné nouze, v níž by nemohl uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba najíst se, umýt se a ubytovat se, a která by poškozovala jeho tělesné či duševní zdraví nebo v důsledku které by se ocitl ve stavu zanedbanosti neslučitelném s lidskou důstojností (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, body 89, 90 a 101).

33 V projednávaném případě, a s výhradou ověření předkládajícím soudem, který je jediný příslušný k rozhodnutí o skutkových okolnostech sporu v původním řízení, ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nevyplývá, že by tomu tak mohlo být, pokud jde o životní podmínky navrhovatele v původním řízení v Rakousku. Aniž je dotčeno takové ověření, ze všech skutečností obsažených ve spise, který má k dispozici Soudní dvůr, spíše plyne, že žádost o mezinárodní ochranu podaná navrhovatelem v původním řízení v Belgii je odůvodněna nikoliv potřebou mezinárodní ochrany jako takovou, která je již uspokojena v Rakousku, ale jeho vůlí zajistit celistvost rodiny v Belgii.

34 Situace navrhovatele v původním řízení tudíž není taková, aby v souladu s judikaturou vycházející z rozsudku ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další (C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219), členským státům ukládala, aby výjimečně nevyužily možnosti odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou, kterou jim poskytuje čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32.

35 Na druhém místě je však třeba určit, zda článek 7 a čl. 24 odst. 2 Listiny brání tomu, aby možnost, poskytnutá členskému státu v čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32, odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou z důvodu, že žadateli již byla přiznána taková ochrana v jiném členském státě, byla použita za podmínek popsaných v bodě 22 tohoto rozsudku.

36 Porušení ustanovení unijního práva přiznávajícího hmotné právo osobám požívajícím mezinárodní ochrany, které nemá za následek porušení článku 4 Listiny, i kdyby bylo prokázáno, nebrání členským státům ve využití možnosti stanovené v čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2019, Ibrahim a další, C-297/17, C-318/17, C-319/17 a C-438/17, EU:C:2019:219, bod 92). Na rozdíl od ochrany před jakýmkoli nelidským a ponižujícím zacházením, která je zakotvena v článku 4 Listiny, nejsou práva zaručená v článcích 7 a 24 Listiny absolutní, a mohou tedy být omezena za podmínek stanovených v čl. 52 odst. 1 Listiny.

37 Takový výklad totiž umožňuje zajistit dodržování zásady vzájemné důvěry, na které je založen evropský azylový systém a kterou tento čl. 33 odst. 2 písm. a) konkretizuje, jak bylo zdůrazněno v bodě 29 tohoto rozsudku.

38 Předkládající soud kromě toho v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce odkazuje rovněž na článek 23 směrnice 2011/95, a zejména na jeho odstavec 2.

39 I když toto ustanovení nestanoví rozšíření postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany na rodinné příslušníky osoby, které je toto postavení přiznáno a od níž je toto rozšíření odvozeno, takže v projednávané věci okolnost, že oběma dcerám navrhovatele v původním řízení byla přiznána doplňková ochrana, neznamená, že by měl tento navrhovatel jen z tohoto důvodu požívat v témže členském státě mezinárodní ochrany, uvedené ustanovení výslovně ukládá členským státům povinnost zajistit zachování celistvosti rodiny tím, že stanoví ve prospěch rodinných příslušníků osoby požívající mezinárodní ochrany určité výhody [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. listopadu 2021, Spolková republika Německo (Zachování celistvosti rodiny), C-91/20, EU:C:2021:898, bod 36 a citovaná judikatura]. Přiznání zmíněných výhod, které jsou uvedeny v článcích 24 až 35 směrnice 2011/95 a mezi něž patří zejména právo pobytu, vyžaduje splnění tří podmínek, které se týkají zaprvé postavení rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 písm. j) této směrnice, zadruhé skutečnosti, že dotyčná osoba sama nesplňuje podmínky pro získání mezinárodní ochrany, a zatřetí slučitelnosti s osobním právním postavením dotyčného rodinného příslušníka.

40 Zaprvé, okolnost, že rodič a jeho nezletilé dítě absolvovali odlišné migrační cesty před tím, než se znovu setkali v členském státě, kde dítě požívá mezinárodní ochrany, nebrání tomu, aby byl rodič považován za rodinného příslušníka uvedeného dítěte ve smyslu čl. 2 písm. j) směrnice 2011/95, pokud byl tento rodič přítomen na území tohoto členského státu před tím, než bylo rozhodnuto o žádosti jeho dítěte o mezinárodní ochranu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. září 2021, Spolková republika Německo (Rodinný příslušník), C-768/19, EU:C:2021:709, body 15, 16, 51 a 54].

41 Zadruhé, s ohledem na cíl čl. 23 odst. 2 směrnice 2011/95, kterým je zajistit zachování celistvosti rodiny osob požívajících mezinárodní ochrany, a dále s ohledem na skutečnost, že ustanovení směrnice 2011/95 musí být vykládána ve světle článku 7 a čl. 24 odst. 2 a 3 Listiny [rozsudek ze dne 9. září 2021, Spolková republika Německo (Rodinný příslušník), C-768/19, EU:C:2021:709, bod 38], je třeba mít za to, že státní příslušník třetí země, jehož žádost o mezinárodní ochranu je v členském státě, ve kterém jeho nezletilé dítě požívá mezinárodní ochrany, nepřípustná z důvodu postavení uprchlíka, které má v jiném členském státě, a byla proto odmítnuta, nesplňuje sám podmínky pro získání mezinárodní ochrany v prvním členském státě, což v tomto státě umožňuje vznik práva tohoto státního příslušníka na přiznání výhod uvedených v článcích 24 až 35 směrnice 2011/95.

42 Zatřetí, podle čl. 23 odst. 2 směrnice 2011/95 musí být však přiznání takových výhod slučitelné s právním postavením dotyčného státního příslušníka třetí země.

43 V tomto ohledu z rozsudku ze dne 9. listopadu 2021, Spolková republika Německo (Zachování celistvosti rodiny) (C-91/20, EU:C:2021:898, bod 54), vyplývá, že tato výhrada se týká ověření toho, zda dotyčný státní příslušník, rodinný příslušník osoby požívající mezinárodní ochrany, nemá již v členském státě, který přiznal tuto mezinárodní ochranu, právo na příznivější zacházení, než jaké vyplývá z výhod uvedených v článcích 24 až 35 směrnice 2011/95. Třebaže to musí ověřit předkládající soud, v projednávaném případě tomu tak podle všeho není, jelikož přiznání postavení uprchlíka v členském státě v zásadě neposkytuje tomu, kdo této mezinárodní ochrany požívá, příznivější zacházení v jiném členském státě, než jaké vyplývá z výhod uvedených v článcích 24 až 35 směrnice 2011/95 v tomto jiném členském státě.

44 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 33 odst. 2 písm. a) směrnice 2013/32 musí být ve světle článku 7 a čl. 24 odst. 2 Listiny vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát využil možnosti, kterou mu dává toto ustanovení, odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou z důvodu, že žadateli již bylo přiznáno postavení uprchlíka jiným členským státem, pokud je žadatelem otec nezletilého dítěte bez doprovodu požívajícího doplňkové ochrany v prvním členském státě, přičemž však není dotčeno použití čl. 23 odst. 2 směrnice 2011/95.

## K nákladům řízení

45 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

**Článek 33 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany musí být ve světle článku 7 a čl. 24 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát využil možnosti, kterou mu dává toto ustanovení, odmítnout žádost o mezinárodní ochranu jako nepřípustnou z důvodu, že žadateli již bylo přiznáno postavení uprchlíka jiným členským státem, pokud je žadatelem otec nezletilého dítěte bez doprovodu požívajícího doplňkové ochrany v prvním členském státě, přičemž však není dotčeno použití čl. 23 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany.**

Podpisy